

NORA
UGA

Harald și luna verde

roman

POLIROM
2016

Își smulge de pe ea cămașa de noapte. O azvârle cât colo. Corpul gol, gras, șiroind de apă. Un cașalot cade pe cearșaful aspru și rece. Își întinde picioarele cât mai mult. Își desface brațele lateral. Acoperă cu ele două perne. Pernele au rămas nedespărțite de 19 ani. De la moartea profesorului. Stana își trage cuvertura de pânză pe ea până la gât. O ia cu frig. Lumina de afară îi gădilă obrazul. Se întoarce cu fața la perete. Nodulul din spatele urechii dispare în adâncitura pernei. Așa e mai bine. E ca atunci când nu-l avea. Îl avea, în schimb, pe profesor. Îl avea pe Sam. De câte ori îi pronunță numele, îi vede gropița din bărbie. Pe urmă apare nasul coroiat al regelui Ferdinand. Sam avea rasă, ce era al lui era al lui. Dar nu purta monoclu. Îl moștenise de la Onkel Dumitro. Stana cască. I se umezesc ochii. Îi șterge cu dosul palmei. Apa rămâne acolo. Dă cu piciorul de cămașa ghemotocită. Se șterge cu ea. Onkel Dumitro era grec get-beget. Și Sam n-a fost niciodată pe Acropole. Pe Erinia n-am apucat-o în viață, nici pe Dumitro. Dar în fotografie n-avea ochii lui. Irisul acela albastru, aproape alb, ca la cainii de sanie. Sunt udă leoarcă. Mă mănâncă tot corpul. Îmi vine să mă scarpin cu dinții. Iar cainii. Pe Luxi îl găsise Sam când mergea la școala primară. În spatele Pieței Matache Măcelaru. Locuiau împreună pe Dinicu Golescu la nr. 28. Luxi a trăit aproape 20 de ani. Mi l-a adus plocon când s-a mutat la mine, în Tei. Luxi era un caine

mut. În colț, pe Cameliei, în casa roz cu balcon, în timpul războiului, intrau mereu soldați nemți. După război intrau soldați ruși. Onkel Dumitro zicea: Aici e un comandament militar! Și-și trăgea pleoapele ca niște storuri peste ochii albi, se rușina. Sam râdea când povestea. Pe dinții de jos, înnegriți de fumat, se aduna o dâră subțire de spumă. Profesorul vorbea puțin. Întindea hărți mari pe birou. Înfigea steguletele țărilor beligerante din cel de-al doilea război mondial. De câte ori mă gândesc la el, îl văd cu hărțile și steguletele în față. Învățase asta din copilărie. Când mai cade un cap de pod, înfigi un stegulet. Așa fac generalii ăia mari la Statul-Major al Armatei! Papa Levy avea răbdare cu Sam, și nepotul îl asculta cu ochii măriți. Cred că atunci semănă cel mai tare cu Onkel Dumitro. Adică, acolo, pe front, în Rusia, noi împreună cu nemții o să bombardăm toate capetele podurilor? Și pe cerșetoarea de la capul podului? Nu, un cap de pod nu e nici podul Grant, nici podul Basarab; un cap de pod e un obiectiv militar important, un punct greu de doborât, înțelegi acum? Aha, zicea Sam ca să-i facă placere bâtrânului. Iar cască. Se freacă la ochi. Somnul nu vine. Când a căzut Stalingradul, Papa Levy a deschis sticla de șampanie Mumm și conserva de sardele Robert, ascunsă în cutia măștii de gaze, mai povestea Sam. Lemnul scrinului pocnește. Tocmai acum. Stana vede niște omuleți în haine negre, fiecare cu steaua lui la rever și cu gambeta pe cap. Dau zăpada la Cercul Militar... și Grete spunea: Voi, români, n-aveți nimic rău de spus despre Germania! Iar a pocnit. Pocnește mereu. Scrinul are o sută de ani. Omuleții cu lopețile lor au dispărut. Stana știe că imaginile astea anunță venirea somnului. Și-acum îi mai vine și pipi. Bâzăitul Tânțarilor e o elice în jurul capului. Trage apa. Merge cu ochii

închiși. Se forțează să-și țină somnul sub pleoape. Aude zgomote ritmice pe tabla balconului. Bâjbâie pe-ntuneric. Zgomotele din balcon cresc. Se lovește de rafturile cu cărți. Stă o secundă pe loc. Plicul. Unde-i plicul cu bani? A, da, în spatele lui Faust, ediția bibliofilă în piele maro. Zgomotul se distinge mai clar. E grindină. Bile mari de gheăță lovesc tabla încinsă peste zi. Și eu credeam... sau e vecinul de sus. Toarnă apă cu stropitoarea. Noaptea e toridă. Stana se ține cu o mână de cantul dulapului. Cu cealaltă pipăie întunericul. Trece prin două uși. Ajunge în dormitor. Somnul s-a dus.

Acum stă la masă. În fața ei sunt ceașca de cafea care-i aparținuse lui Sam, pătrățica de ciocolată amăruie Heidi și borcanul de iaurt Activia Danone light, 0,01% grăsimi. Am făcut duș. Am făcut gimnastică în oglindă. M-am fardat. Degeaba. Un om din Tecuci avea un tractor, dar nu i-a folosit la nimic! Nu-mi ajungea nodulul, acum s-a trezit și genunchiul umflat, dureros, anchilozat. Unde-i nodulul și unde-i genunchiul? Nodulul e după ureche și genunchiul la jumătatea piciorului, adică unu-i în emisfera nordică, altu-i în emisfera sudică. De ce vreau să fac eu din cei doi o pereche? Fiindcă nu contează că-s la poli opuși dacă au aceeași temperatură. Probabil că între toate contrariile există un fir malefic care leagă o ureche de un genunchi. Pe asta se bazează și teoria sufletelor surori, și corciturile, și metastazele. Îmi beau cafeaua cu ochii închiși. Poate că dorm și visez că-mi beau cafeaua. Casc. Transpir. Sam avea picioare de cerb. Niciunui bărbat nu-i place să fie comparat cu un cerb. Le-o fi avut și Leon aşa? Nu cred. Un balerin are picioare luate, mușchiuloase. Dar noi doi, eu și Sam, le aveam identice. Cine ne vedea din spate pe Ghica Tei,

cu *Povestea despre dragostea și moartea cornetului Christoph Rilke* sub braț, zicea că am căzut din rulota unui păpușar și se mira că picioarele alea de lemn nu scoteau sunete când se loveau. Firește, Leon Schallmon, alias Leo Schall, când mă uit la poza din *Kulturblatt*, 1937, nu-mi vine să cred că balerinul care apărea în fiecare seară pe scena turnantă de la „Palais de danse“ din Düsseldorf, interpretând *Harald și luna verde*, în coregrafie proprie, era socrul meu și avea cele mai frumoase picioare din lume. Și când te gândești că Erinia, maică-sa, l-a dus ani în sir la prof. dr. Sterian, o somită în ortopedie, ca să-i rezolve excrescențele osoase de la genunchi, care semănau tot mai mult cu niște ciocuri de papagal, ieșite peste noapte de sub rotulă! Leon făcea parte dintre acei călători care-și știu pe de rost stațiile de pe traseul lor și cât riscă parcurgându-le. Dar nu schimbă pentru nimic în lume traseul ca să evite accidentele. Când Erinia l-a întrebat, avea 10 ani pe atunci, ce vrea să ajungă când se face mare, a răspuns prompt: ori balerin, ori nimic. Și Erinia, care a Mizat o viață întreagă pe *vreau*, și nu pe *trebuie*, a spus: Da! Leon atrăgea de copil atenția prin paloarea lui neobișnuită, prin ochii foarte negri și depărtați, caracteristici celor care privesc departe, până și sprâncenele, perfect arcuite, păreau neobișnuite. Când am dat, mult mai târziu, din întâmplare, peste poza lui de la 14 ani și i-am văzut față prelungă, încadrată de pletele negre, am avut impresia că-l văd pe Hyperion „nemuritor și rece“. Ce fac eu acum? Vorbesc cu mine? Cu gândurile astăzi autohtone? Cine m-a domesticit într-un asemenea hal? Păi, dacă creierul meu începe să funcționeze mai previzibil ca o mașină de tuns iarba, eu cu cine să mă mai cert? Unde o să-mi mai descarc nebunia? Gata! Destul. Vreau să dorm. Să nu văd cum mă părăsește celebra mea

neasemănare care mi-a adus atâtea dulci neajunsuri și eu să mă ung cu Sindolor la genunchi, ca nu cumva să-mi crească și mie vreun cioc de papagal și să constat că viața totuși e plină de surprise. Nu, Leon n-a fost niciodată un adaptabil, nici Sam al meu, deși nu contraziceau pe nimeni. Le plăcea să lase impresia că sunt cuminți. La început nu puteam crede că și „pasivii“ se joacă cu placere de-a indusul în eroare, ca niște prostitute versate sau inocente. Aici se acționează instinctiv, cu intrare liberă. Na, c-am luat-o razna. Tu ai vrut. Ești mulțumită? Da. Leon nu era un cumințe, un ascultător. Aventurierul acesta noctambul băjbâia tot timpul într-un vid absolut. Cu trecerea anilor, semăna tot mai mult cu o muscă, rotindu-se înnebunită într-un borcan gol. Își pierduse timpul și locul și trăia permanent o singură stare. Știută numai de el. De fapt, nici nu-l mai interesa. Se învărtea ca un zăpăuc din inerție. Căzuse în starea aia de pierdere iremediabilă când nu mai simți nimic. Mi-l imaginez acum la mine în cap sau, mai exact, la el în cap. În golul ăla în care numai bilele propriilor idei se ciocnesc uneori și cad în orificiul mesei de biliard, dispărând fără să le reții culoarea. Da, Leon avea cele mai frumoase picioare. Cu care nu avea ce să facă. Baletul e o meserie cu viață scurtă. Iată un motiv simplu pentru care merită să te sinucizi! Prof. dr. Sterian făcuse un miracol la clinica lui de pe Cobălcescu. Stana aflase chiar de la Sam într-una din zilele lui bune. Probabil îi măriseră salariul. Știi cum a ajuns Erinia să intre fără programare în cabinetul, în ochii și în inima doctorului Sterian și să-l facă să capituleze fără condiții?

Anii nebuni erau pe trecute și charlestonul cu fustele scurte, plisate, cloșuletele trase pe

LIBRIS

frunte peste *accroche-cœur*¹. Marele Gatsby era Everestul lui Leon. Erinia a intrat neanunțată în cabinetul doctorului, a prețuit dintr-o privire torsul unei Venere negre și o reproducere izbutită după *La Goulue²* de Toulouse-Lautrec. Abia pe urmă a zărit fața de cretă a doctorului, pe care ochelarii cu ramă de argint abia se distingeau. A spus cu aerul cel mai firesc: *Bonjour monsieur le docteur³*. Doctorul își ridică ochii din dezordinea hârtiilor de pe birou. Văzu în fața lui o doamnă la vreo 40 de ani. O creolă. Purta un *trois-quarts⁴* de crep marocanin grena, perfect assortat la culoarea buzelor. Sub jacheta lejeră, talia abia se ghicea. Ce-i reținuse însă cel mai mult doctorului atenția a fost macul de mătase neagră, aproape motitolit, care-i atârna la rever. Probabil că băiețandrul subțire din spatele ei se aplecase să-și lege șireturile de la espadurile și ieșise din cadru.

- Dumneavoastră? Cu cine am onoarea?
- Erinia. Erinia Schallmon.
- Schallmon... Schallmon... sunteți rudă cu bancherul?
- Da, e soțul meu. Dar părinții mei au rămas în Grecia, la Salonic. Lucrez în diplomație. Sunt atașat cultural la Ambasada Greciei.
- Doctorul o privește lung prin lentilele groase. În ochii lui măriți încape acum, în sfârșit, și băiatul cu părul vâlvoi, împrăștiat pe umeri.
- Sunt copleșit. Și Tânărul?
- E băiatul meu, Leon. De fapt, pentru el am...
- Aveți vreo recomandare?
- Tocmai că... știți, e o urgență. Chiar consulul mi-a vorbit de dumneavoastră.

---

1. Cârlionț lipit pe frunte, la modă în anii '20.

2. Dansatoare celebră la Moulin Rouge.

3. Bună ziua, domnule doctor (fr.).

4. Jachetă trei sferturi (fr.).

Leon începe brusc să tușească și-si duce batista la gură să nu i se vadă râsul.

— Nu pot să vă refuz – asta spun și ochii lui de sticlă –, aşadar, doamnă Erinia Schallmon, ia să vedem ce are Tânărul.

Se ridică de la birou și-i spune băiatului să se întindă pe canapeaua învelită cu o mușama albă.

— Unde-i problema?

— La genunchiul drept... dar cred că începe și la celălalt.

— Am să vă rog să descoperiți genunchii băiatului.

Erinia încearcă să ridice cracul pantalonului *pêcheur*¹, strâns pe gamba încordată. Nu reușește și-i spune lui Leon să se dezbrace.

— De tot?

— Nu, numai pantalonul, îl liniștește doctorul, amuzat de spaima copilului.

Pe măsură ce stofa moale, de un albastru marin, alunecă pe coapsele fine, bronzate, se dezvelesc genunchii cu rotulele lor ca niște capace mici care acoperă ceva neștiut.

— Aha, spune doctorul, pipăind tot mai zelos excrescența aia ciudată. Nu-i o problemă gravă, distinsă doamnă, dar o să ceară timp și răbdare, mă refer la dumneavoastră. Restul mă privește pe mine.

— Domnule doctor, grecoaicele sunt puternice, spuneți-mi deschis: e grav?

— Sigur, nu e ceva care se rezolvă de la sine. E vorba de un Osgood-Schlatter destul de avansat. Ar necesita o intervenție chirurgicală...

Leon continuă să-si roadă absent unghiile.

— O, nu. El trebuie să fie balerin! Eu cred orbește în dorințele pe care nu ni le putem explica.

1. Pescăresc (fr.).